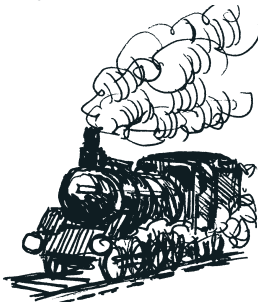

VELKOMMEN PÅ SPORET TIL TRANEKÆR MOSE

Den afmærkede rute er ca. 5,5 km lang. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

1 TROLDHEDEBANEN

På Stilundvej ligger det gamle ledvogterhus, leddet blev vogtet af konen, mens manden arbejdede ved banen. Fra Stilundvej går stien på den tidligere Troldhedebane, der er fra 1917. Den var Danmarks længste privatbane (97,4 km), men blev nedlagt i 1968. Endnu ses banens gamle remise, hvor der var værksted for togene. I dag er der vognmandsforretning.

2 GESTEN KÆR

Efter stationsterrænet er der udsigt over Gesten Kær, som engang var et stort ufrugtbart og sumpet område, som blev afvandt og omdannet til frodige engarealer i 1890'erne.

3 KÆRHOLM

Gården »Kærholm« er anført i lensjordebogen i 1573.

4 GESTEN Å

Efter at have krydset Gesten Kærvej går sporet over Gesten å, der løber ud i Vejen å og derefter i Kongeåen. Lidt syd for overgangen lå Gesten Vandmølle, der er omtalt allerede i 1325. Senere lå her en stampemølle og fra 1880 et hammerværk (Gestens ældste industri).

5 LANGBJERG PLANTAGE

Langbjerg plantage blev plantet i 1891 og ligger på en lille bakke. I Plantagen ligger en skydebane og en festplads, der er blevet lavet i 1892. På pladsen står en mindsten for E.M. Dalgas og lægen August Petersen, der talte for, at heden skulle beplantes. Kvasbunkerne er hjemsted for smådyr som brud, mår, ilder, hugorm, snog og stålorm.

Turen går videre forbi en skovbørnehave, hvor det er tilladt at tage sig et hvil og benytte grillen. Herfra går sporet videre forbi det gamle savværk.

6 STAUSHEDA PLANTAGE

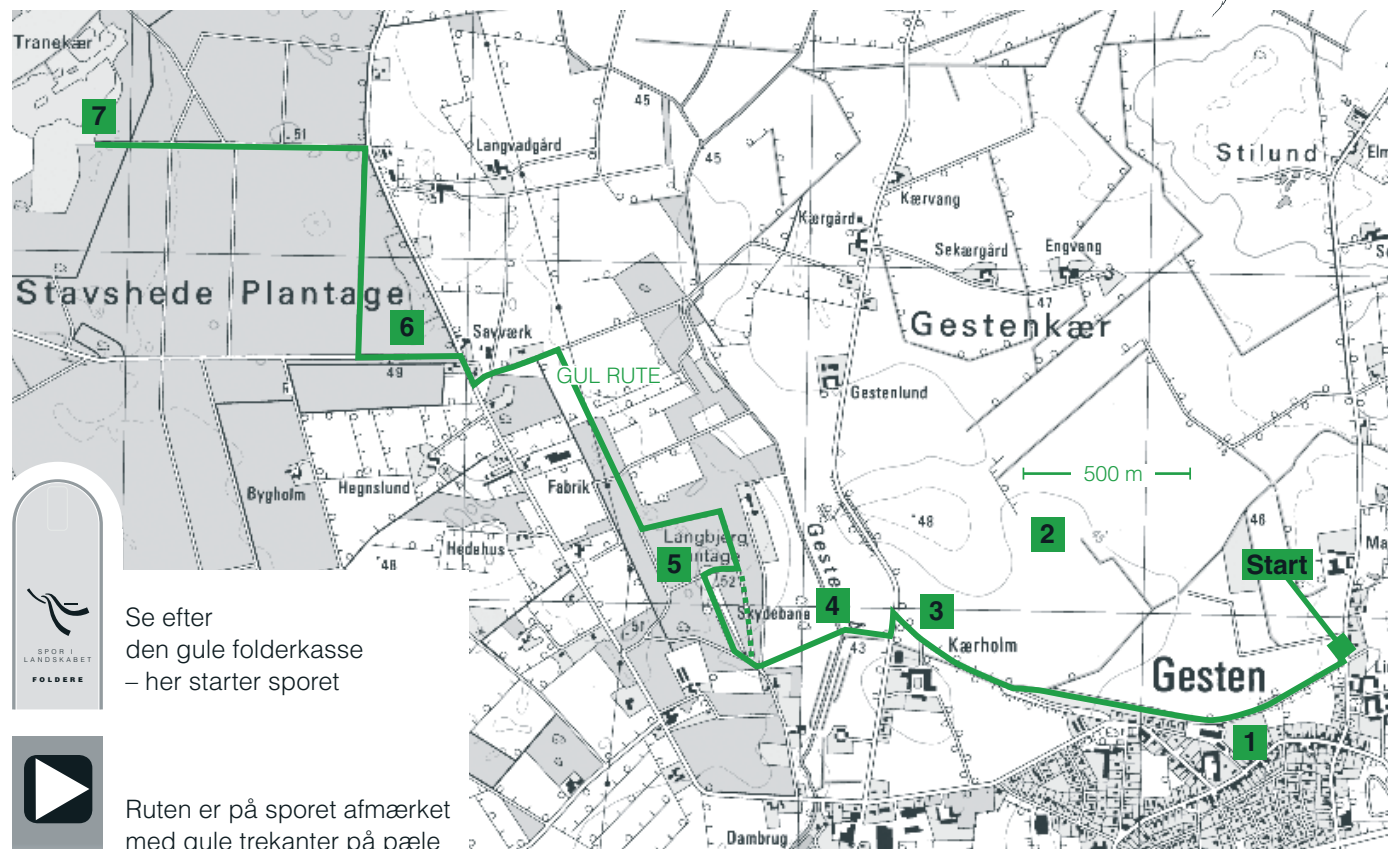
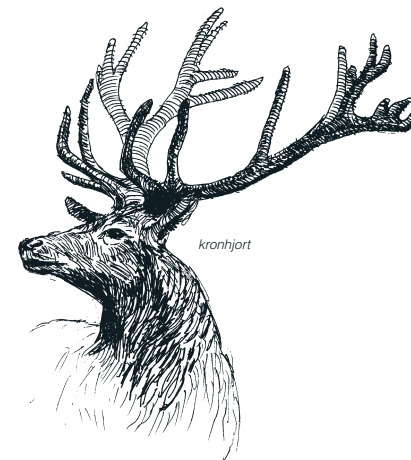
Fra Langbjerg går sporet til Staushede Plantage, hvor en sten markerer indgangen til den 180 ha. store plantage. Før beplantningen i 1880'erne, var Staushede en stor hedeslette, der var øde, vildsom og kun beboet af fattigfolk. I dag er Staushede Plantage under fredskovspligt, og har bl.a. er rigt fugleliv. Det mest almindelige træ er rødgranen men også fyr, lærk og løvtræer vokser i plantagen.

7 TRANEKÆR MOSE

Mosen er et såkaldt dødishul dannet af en smeltet isblok fra sidste istid. Under besættelsen blev de nuværende

moser dannet ved tørvegravning. Da man udgravede tørv fandt man i mosen bl.a. et meget velbevaret hoved af en urokse, men også dele af bævere og kronhjorte dukkede op under tørvegravningen. Under krigen fandt man også birkemusen, et meget sjældent pattedyr i Danmark. I dag er der gedder i mosen, der trives godt i det svovlholdige vand. Også svaner, ænder og blichøns synes god om livet i mosen.

Se efter den gule folderkasse – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule trekkanter på pæle

DYR OG PLANTER PÅ SPORET

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stakke - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Kløver

Den findes som rød-kløver og hvidkløver, navngivet efter blomstens farve. Kløver er kendetegnet ved, at den kan indsamle sit kvælstof fra luften. Den sås oftest sammen med græs eller korn og dyrkes til foder til køer.

Hestebønne

Hestebønne er en enårig, meterhøj plante. Blomsterne er hvide med sorte pletter. Hestebønne dyrkes på grund af dens høje indhold af protein. Afgrøden dyrkes kun i lille omfang i Danmark. Ofte høstes afgrøden meget sent på efteråret.

Raps

Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

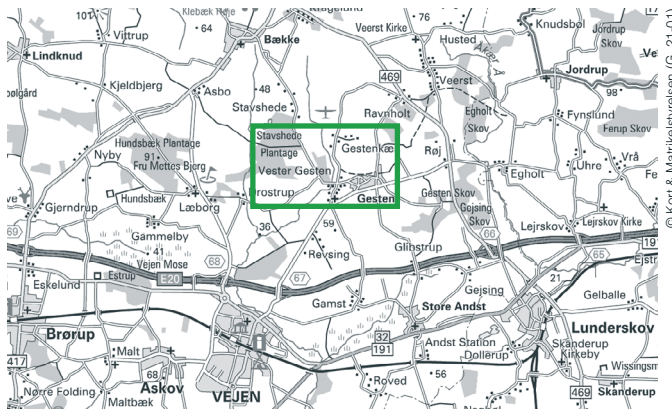
Kronhjort

Kronhjørtens kaldes også Krondyret eller Kronvildt. Opholder sig i skovtykninger. Bevæger sig om aftenen til ædepladser i det åbne land og lysninger i skoven. Hannen vejer op til 200 kg. Hunnen ca. 90 kg. Har rødbrun pels om sommeren, er gråbrun om vinteren.

Rådyr

Rødbrun pels om sommeren, mere grålig i den øvrige del af året. Hvidt "spejl" omkring halen. Ses ofte græssende på marker og åbne terræner lige før solnedgang. Opdræder i vinterhalvåret i småflokke. Brunst: juli-august. Rålam fødes i maj-juni.

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21.01)

Sporet til Tranekær Mose, starter i landsbyen Gesten som ligger ca. 15 km. vest for Kolding. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 55.52880°, 9.21417°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og han har åbnet sporet for færdsel til fods.

Cykel og knallert forbudt. Ridning tilladt på mark- og skovveje, men ikke på trampesti.

Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Løvskov		Sø/Hav/Vandløb
	Granskov		Mose/sump
	Bymæssig bebyggelse		

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Gul rute

4 Henvisning til forklaring

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet
Etableret i samarbejde med Gesten Borger- og Håndværkerforening

Tekst: Poul Kristian Jørgensen · Tegninger: Michael Petersen
Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0265 · Søs Jensen · 6/2006

Sporet til Tranekær Mose

Michael Petersen

SPOR I
LANDSKABET